

Östervångskolan

Kv Dövstumskolan 11, Lunds kommun, Skåne län
Antikvarisk medverkan/2022
Carita Melchert

Titel: Östervångskolan

Författare: Carita Melchert

Kulturmiljörapport: 2022:47

Omslagsbild: Tegelgolv i källarrum

Upphovsrätt: Där inget annat är angivet, enligt Creative Commons licens CC BY

Innehållsförteckning

Administrativa uppgifter	2
Sammanfattning av utförda arbeten	2
Material.....	2
Åtgärdsbehov och antikvarisk målsättning	3
Byggnadshistorik (med relevans för åtgärderna).....	3
Utförda åtgärder	3
Kulturhistorisk bedömning av arbetet.....	5
Bilder	6

Administrativa uppgifter

Länsstyrelsen dnr: Dnr 432-23339-2020

Beslutsdatum: 2020-10-08

Fastighet: Dövstumskolan 11

Kommun: Lund

Beställare/byggherre: Lundafastigheter, Paul Creuz

Entreprenör: Byggmästarn i Skåne AB, Patrik Blidberg

Åtgärdsförslag och fuktsakkunnig:

FuktCom Jörgen Grantén.

Kontrollrapport - Fuktkontroll i rum K137. 2020-03-06

Kontrollrapport 1 - Åtgärder av källargolv i rum 137. 2022-02-08

Kontrollrapport 2 - Åtgärder av källargolv i rum 137. 2022-11-22

Antikvarisk medverkan, rapportens författare: Kulturen, Carita Melchert

Byggnadstid: januari 2022-december 2022

Sammanfattning av utförda arbeten

Tegelgolvet i källaren i rum 137 har lyfts upp, rengjorts och torkats. En ny golvkonstruktion har byggts upp med makadam, isolering och betongplatta. Befintligt tegelgolv har återlagts.

Material

Bruk: Ultipro murbruk B M2,5.

Betong: C45/55-8-SM210-VCT 0,36.

Stenullsisolering: Markskiva industri 100 mm 921

Åtgärdsbehov och antikvarisk målsättning

I byggnaden bedrivs skolverksamhet, International School of Lund. Skolpersonal hade påtalat besvär av lukt i det aktuella rummet som finns i källarplan. Källarkonstruktionen under Östervångskolan innebär generellt att fukt kan vandra upp i golvkonstruktionen.

Det aktuella rummet benämns rum 137 i vård- och underhållsplan från 2019. Efter konstaterade fuktproblem i rummet har åtgärder utförts 2016 - 2017 genom att kapa dörrfoder och väggpanel med ett avstånd från golvet, trösklar försetts med underliggande fuktskydd och golvytan förseglats med dammbindare. Lukt och fuktproblem fanns dock kvar.

Åtgärderna som utförts 2022 syftar till att förbättra förhållandena och möjliggöra att rummet kan användas för kontorsverksamhet. Åtgärdsförslag var att bygga upp en ny golvkonstruktion och i första hand återlägga befintligt tegel och i andra hand nytt golv med klinkerplattor. Det befintliga golvteglet har återlagts.

Byggnadshistorik (med relevans för åtgärderna)

Östervångskolan i Lund uppfördes 1869 - 1871, som skola för dövstumma, av Malmöhus och Kristianstads läns landsting efter ritningar av arkitekten J. E. A. Nielsen. Det aktuella rummet finns med på planritning över källaren 1868.

Det aktuella rummet finns i källaren, se planritning sist i denna rapport. Golvet består av tegel som troligen är ursprungligt med byggnadens uppförandetid och därmed ungefär 150 år gammalt. Det finns tegelgolv bevarande i några andra rum och korridorer i källaren medan man i andra rum tidigare demonterat äldre golv och lagt bland annat klinkergolv.

Utförda åtgärder

Innan åtgärderna inleddes var det inte till fullo känt hur golvet var uppbyggt. Inledningsvis togs därför några golvtegel upp och konstaterades att teglet ligger direkt på en botten av sand som gradvis övergår i lera på 1 – 2 dm djup. Det antogs att detta är underliggande mark och ingen djupare grävning utfördes. För att bedöma om teglet skulle vara möjligt att lägga tillbaka undersökte fuktsakkunnig tegelprov genom att tegelstenar lades i plastpåsar med en fuktig trasa för kontroll av luktagivning. Lukten upplevdes som en markant jordluk. Tydligast lukt kom från baksidan där murbruk satt kvar på tegel. Efter att provbitarna legat varmt utan plastpåse och torkat kunde ingen lukt förnimmas. Utifrån försöket drogs slutsatsen att

teglet kan läggas tillbaka och bevaras om det säkerställs att det ligger torrt och inte i kontakt med den fuktiga marken.

Befintligt golvtegel togs upp och rensades försiktigt rent från murbruksrester. Enstaka tegelskärvor lossnade men teglet kunde ändå återanvändas. Teglet lades på tork i en container på skoltomten. Under sommaren torkade det dåligt varför en avfuktare sattes in. I oktober var teglet fortfarande fuktig och togs in i det aktuella rummet på tork, där betongplattan var gjuten och torr. En värmefläkt placerades i rummet, som tillfälligt tätades i öppningar för att skapa undertryck. I slutet av november bedömdes att uttorkningen gått bra, att teglet kommit i jämvikt med inomhusluften och kan läggas tillbaka.

Arbetet med den nya golvkonstruktionen utfördes enligt följande: Sand och lera schaktades ur till lämpligt djup för att den nya golvupbyggnaden skulle hamna i samma nivå som före åtgärderna. Botten justerades lutande ut mot yttervägg och dränering, så att det inte är möjligt att vatten kan ledas in utifrån eller bli stående under golv. Lutning utfördes om minst 1:50 som upptas av makadamskiktet.

Golvet byggdes upp beskrivet ovanifrån och ned:

- Tegel som rensats från murbruk och torkat.
- Bruk mellan betongplatta och lertegel.
- Gjuten armerad betongplatta med självtorkande betong motsvarande vct $\leq 0,38$.
- 100mm stenullsisolering.
- Geotextil som avskiljer isolering från makadam.
- 100 mm tvättad makadam (minsta tjocklek).
- Geotextil som avskiljer makadam från markmaterial.

När tegel plockades bort konstaterades att grundstenar var ytliga vid framförallt den södra gavelväggen. Grundstenarna har inte rubbats eller ändrats. Grundstenarnas övre yta ligger i nivå ovan betongplattan. Befintligt golvtegel har huggits/skurits för hand så att det passar ovanpå de befintliga grundstenarna.

Befintliga trösklar har återmonterats. Det tidigare fuktskyddet av asfaltpapp togs bort och ersattes med fuktskydd av plastfolie. Socklar och väggpanel var tidigare monterade med distans till golvet och är så fortfarande i syfte att trä inte ska vara i kontakt med golvet.

Åtgärderna och materialval har diskuterats under arbetets gång tillsammans med fuktsakkunnig, entreprenör, byggherre, verksamheten och antikvarisk sakkunnig.

Kulturhistorisk bedömning av arbetet

Åtgärdsförslagets intentioner har följts och befintligt golvtegel har återlagts. Arbetet har utförts med god kulturhistorisk kännedom och med stor hänsyn till byggnadens kulturhistoriska värde. Efter åtgärderna har lukt försvunnit och rummet är möjligt att användas och vistas i. Det totala arbetet bedöms vara varsamt och noggrant utfört.

Bilder

Före åtgärder.

Under arbete, tegel har börjat att lyftas upp.

Södra gavelväggen med grundstenar. Dörren till vänster i bild leder ut till korridoren.

Södra väggen och grundstenar till höger i bild.

Norra väggen.

Tegel på tork i container.

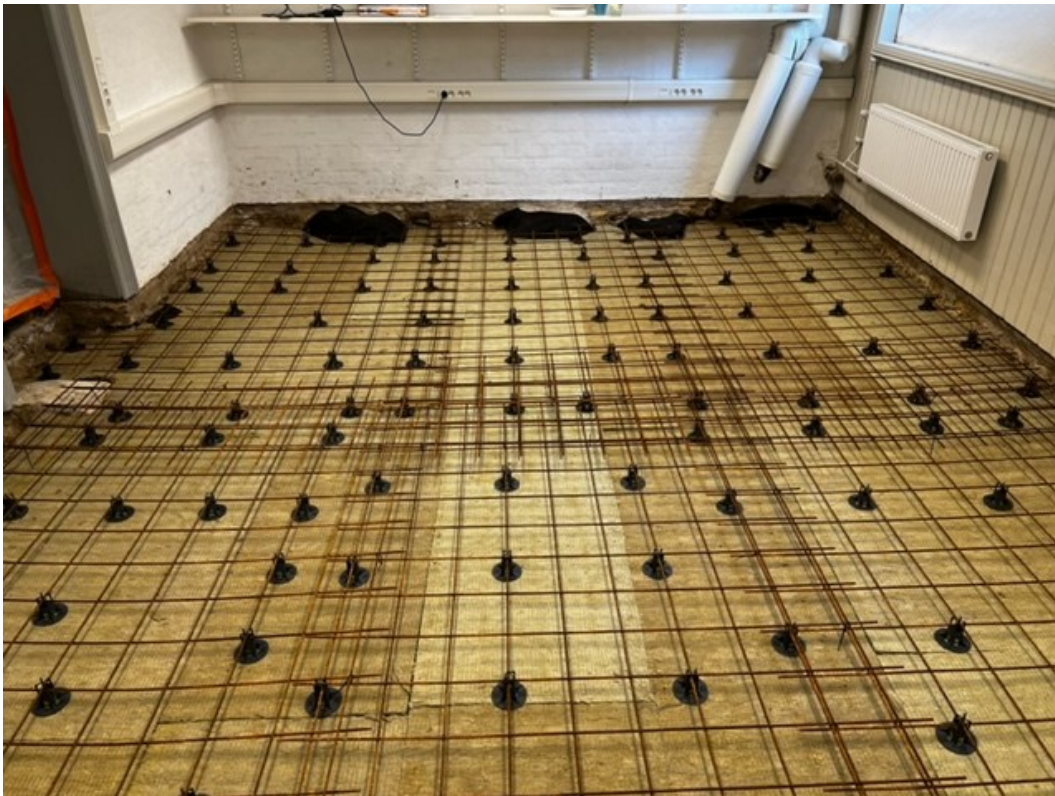
Makadam har lagts in.

Isolering har lagts in, vy mot söder.

Isolering har lagts in, vy mot norr.

Armering.

Betongplatta är gjuten. Vy mot söder.

Efter åtgärder, vy mot söder.

Efter åtgärder.

Efter åtgärder, vy mot norr.

Efter åtgärder. Vid södra väggen.

Efter åtgärder.

